Voordracht voor de College vergadering van 16 september 2025

Portefeuille: Deelnemingen (excl. Schiphol)

Agendapunt: B5

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Kennisnemen van de jaarrapportage 2024 van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG), jaarbeeld 2024 en nulmeting kwaliteitscriteria VTH 2024 en in te stemmen met de raadsinformatiebrief.

Het college van burgemeester en wethouders besluit

1. Kennis te nemen van de Jaarrapportage 2024 gemeente Amsterdam van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG), met daarin als belangrijkste punten:

a. In het programma milieu is sprake van een overschrijding van 1,3 miljoen. Dit wordt grotendeels veroorzaakt doordat er fors meer controles zijn uitgevoerd bij kleinere bedrijven en de nieuwe werkwijze onder de Omgevingswet meer inzet vroeg;

b. In het programma bodem is sprake van een onderschrijding van 111K. Dit wordt grotendeels veroorzaakt doordat er minder inzet nodig was bij grote bodemsaneringen;

c. In het programma bouw is sprake van een onderschrijding van circa 650K. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door verminderde inzet voor energielabel C kantoren en minder bouwaanvragen;

d. In het programma randvoorwaardelijk/programma overstijgend is sprake van een onderschrijding van 750K. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door minder inzet voor de Omgevingswet en eventuele extra werkzaamheden dan verwacht;

e. Op de totale begroting van 27,2 miljoen is minder gerealiseerd dan begroot, namelijk 27,0 miljoen, wat resulteert in een onderschrijding van 250K;

f. In totaal ontvangt Amsterdam op grond van de UVO 2024 een bedrag terug van 1.2 miljoen vanwege in het verleden gemaakte financiële afspraken;

2. Kennis te nemen van het Jaarbeeld 2024 Amsterdam;

3. Kennis te nemen van de rapportage Kwaliteitscriteria 2024 OD NZKG (december 2024);

4. In te stemmen met bijgevoegde raadsinformatiebrief waarmee de raad op de hoogte wordt gesteld van de Jaarrapportage 2024 gemeente Amsterdam OD NZKG, het Jaarbeeld 2024 Amsterdam en de rapportage Kwaliteitscriteria OD NZKG 2024.

Kernboodschap

Het college van B&W heeft voor complexe bouw-, milieu- en bodemtaken de vergunningverlening, toezicht en handhavingstaken (VTH) in mandaat opgedragen aan de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG). In de jaarrapportage verantwoordt de OD NZKG de inzet van middelen die Amsterdam ter beschikking heeft gesteld en omschrijft de OD NZKG de bijdrage die geleverd is aan de Amsterdamse ambities op het gebied van bouw, milieu en bodem. Ook wordt verslag gedaan van de stand van zaken met betrekking tot het voldoen aan de VTH-kwaliteitscriteria. Daarnaast is er dit jaar ook een jaarbeeld 2024 opgesteld.

Bestuurlijke achtergrond

Het is wettelijk verplicht om complexe milieutaken onder te brengen bij een omgevingsdienst. Amsterdam is daarom deelnemer aan de OD NZKG die deze taken uitvoert. Naast milieutaken heeft Amsterdam ook een groot aantal bouw- en adviestaken bij de OD NZKG ondergebracht. Jaarlijks worden de uit te voeren werkzaamheden vastgelegd in een uitvoeringsovereenkomst (UVO). Van de uitvoering wordt jaarlijks gerapporteerd in een jaarrapportage, zowel inhoudelijk als financieel. Het college rapporteert over de uitvoering van het uitvoeringsprogramma aan de gemeenteraad.

Bestuurlijke prioriteit

N.v.t.

Wettelijke grondslag

Gemeentewet, Artikel 160, eerste lid, onder a
Het college is bevoegd om het dagelijks bestuur van de gemeente te voeren.

Gemeentewet, artikel 169 lid 1 en 2

Lid 1: Het college van burgemeester en wethouders en elk van zijn leden afzonderlijk zijn

aan de raadverantwoording schuldig over het door het college gevoerde bestuur.

Lid 2: Zij geven de raad alle inlichtingen die de raad voor de uitoefening van zijn taak

nodig heeft.

Omgevingsbesluit, artikel 13.11, lid 1 en 2

Lid 1: De bestuursorganen, bedoeld in artikel 13.5, rapporteren jaarlijks over de mate waarin uitvoering van het uitvoeringsprogramma heeft plaatsgevonden en de mate waarin deze uitvoering heeft bijgedragen aan het bereiken van de doelen, bedoeld in het eerste lid van dat artikel.

Lid 2: Naar aanleiding van de in het eerste lid bedoelde rapportage wordt de uitvoerings- en handhavingsstrategie bezien en zo nodig aangepast.

Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht Amsterdam, artikel 5, lid 1 en 2

Lid 1: Op de uitvoering van handhaving van de betrokken wetten door, namens, na overdracht door of in opdracht van burgemeester en wethouders zijn de kwaliteitscriteria van toepassing.

Lid 2: Over de naleving van de kwaliteitscriteria doen burgemeester en wethouders jaarlijks mededeling aan de gemeenteraad.

Onderbouwing besluit

Ad 1. Kennis te nemen van de Jaarrapportage 2024 gemeente Amsterdam van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG)

De Jaarrapportage Amsterdam 2024 OD NZKG bevat de inhoudelijke en financiële verantwoording over de in 2024 door de OD NZKG aan de gemeente Amsterdam geleverde producten en diensten zoals afgesproken in de Uitvoeringsovereenkomst 2024 (UVO 2024). Naast een beschrijving van de uitgevoerde reguliere werkzaamheden en totaaloverzichten per werkveld worden de bestuurlijke aandachtspunten en de grotere afwijkingen ten opzichte van de afspraken toegelicht. De werkzaamheden van de OD NZKG zijn grotendeels conform de UVO 2024 uitgevoerd. Dit blijkt onder anderen uit het feit dat er sprake is van een lichte onderschrijding is van 250K op het totale budget van 27,2 miljoen. De realisatie van producten kan uiteraard verschillen, waarbij overschrijdingen in bepaalde producten wordt gecompenseerd door onderschrijdingen bij andere producten. Binnen de diverse productcategorieën zijn er dan ook significante verschillen tussen de oorspronkelijke begroting en de uiteindelijke uitgaven. Deze verschillen zijn in de jaarrapportage 2024 toegelicht en worden hieronder per programma kort toegelicht.

Ad 1a. In het programma milieu is sprake van een overschrijding van 1,3 miljoen. Dit wordt grotendeels veroorzaakt doordat er fors meer controles zijn uitgevoerd bij kleinere bedrijven en de nieuwe werkwijze onder de Omgevingswet meer inzet vroeg

Het outputpakket milieu (producten zoals vergunningverlening en toezicht met een vaste prijs op basis van een kengetal) laat een grote overschrijding zien. Deze wordt vooral veroorzaakt door een toename van toezichtcontroles bij kleinere bedrijven die volgens de planning in aanmerking kwamen hiervoor en al geruime tijd niet gecontroleerd waren. Ook is dit veroorzaakt door een veranderde werkwijze bij vergunningverlening door de komst van de Omgevingswet. De kengetallen voor vergunningverlening waren al niet langer toereikend. De Omgevingswet blijkt zodanig complex dat er veel meer uren per vergunning nodig zijn dan voorheen. Hier staat een (geringe) vermindering van bestede uren tegenover bij het product regie (verrekening op basis van uurtarief) omdat deze taken deels onder de outputproducten zijn komen te vallen.

Ad 1b. In het programma bodem is sprake van een overschrijding van 111K. Dit wordt grotendeels veroorzaakt doordat er minder inzet nodig was bij grote bodemsaneringen

De onderschrijding bij bodem heeft meerdere oorzaken en zijn per product gering. De grootste onderschrijding wordt veroorzaakt door een vermindering bij het regieproduct graven/bodemsanering zware impact. Maar dit wordt weer deels gecompenseerd door meer inzet bij projecten.

Ad 1c. In het programma bouw is sprake van een onderschrijding van circa 650K. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door verminderde inzet voor energielabel C kantoren en minder bouwaanvragen

Het aantal bouwaanvragen was in 2024 wat lager omdat er een hausse aan aanvragen was eind 2023 vanwege de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Daarnaast neemt het aantal grote bouwprojecten af en was minder inzet nodig voor energielabel C kantoren.

Ad 1d. In het programma randvoorwaardelijk/programma overstijgend is sprake van een onderschrijding van 750K. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door minder inzet voor de Omgevingswet en eventuele extra werkzaamheden dan verwacht

De inzet van extra middelen in verband met de Omgevingswet bleek nodig maar minder groot dan voorzien. Ook op de middelen voor het programmabudget randvoorwaardelijk hoefde minder een beroep gedaan te worden.

Ad 1e. Op de totale begroting van 27,2 miljoen is minder gerealiseerd dan begroot, namelijk 27,0 miljoen, wat resulteert in een onderschrijding van 250K

Bij het opstellen van de UVO wordt een inschatting gemaakt van te bestede uren, gebaseerd op het voorgaand jaar, verwachte ontwikkelingen en wensen/prioriteiten van Amsterdam. Er is sprake van een relatief geringe onderschrijding van 250K in 2024. Daarmee kan geconcludeerd worden dat het beschikbare budget nagenoeg volledig benut is. De UVO kent verschillende producten.

Ad 1f. In totaal ontvangt Amsterdam op grond van de UVO 2024 een bedrag terug van 1.2K vanwege in het verleden gemaakte financiële afspraken

Ondank de geringe onderschrijding krijgt Amsterdam een veel groter bedrag teruggestort op grond van de UVO 2024, namelijk 1.190.000. Dit wordt verklaard door het volgende.

Voor de jaren 2024 en 2025 is bestuurlijk vastgesteld dat de OD NZKG begroot op basis van de inzet van de voorgaande jaren en dat voor de outputproducten (VTH-taken zoals vergunningverlening op het gebied van bouwen, milieu en bodem) per programma wordt afgerekend op basis van de laatst vastgestelde begroting. Dat is in dit geval de bijgestelde begroting OD NZKG 2024. Hierin is de eindejaarsverwachting op grond van de halfjaarrapportage verwerkt. Afwijkingen van overschrijdingen van maximaal 5% van de begroting worden niet afgerekend, maar zijn voor rekening van de OD NZKG (onttrekking aan het weerstandsvermogen van de OD NZKG). Daarnaast is voor 2024 door het bestuur besloten om het forse positieve rekeningresultaat van 2024 in te zetten om de afwijkingen groter dan 5% te dekken.

In 2024 was, door complexere regelgeving op milieu- en bouwgebied door invoering van de Omgevingswet, sprake van een forse overschrijding van de outputproducten milieu, bodem en bouwen. Daarnaast zijn er ook onderschrijdingen op andere producten. Waar normaal gesproken deze over- en onderschrijdingen met elkaar verrekend zouden worden is dat voor 2024 niet gebeurd. Immers, de overschrijdingen komen vanwege de gemaakte afspraken voor rekening van de OD NZKG. Het gevolg is dat de onderschrijdingen worden terugbetaald, wat geleid heeft tot een fors hogere terugbetaling dan eigenlijk op grond van de realisatie verwacht mocht worden.

Ad 2. Kennis te nemen van het Jaarbeeld 2024 Amsterdam

Naast de hierboven besproken gedetailleerde en technisch Jaarrapportage 2024 heeft de OD NZKG voor het eerst een Jaarbeeld 2024 Amsterdam opgesteld. Hiermee hoopt de OD NZKG tegemoet te komen aan de behoefte aan een iets meer publieks-(en ook bestuurders) vriendelijke weergave van de activiteiten die de OD in 2024 in Amsterdam ondernomen heeft en de bijdrage daarvan aan het Amsterdamse leefmilieu.

Ad 3. Kennis te nemen van de rapportage Kwaliteitscriteria 2024 OD NZKG (december 2024)

Op grond van de in 2017 vastgestelde Verordening kwaliteitscriteria vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht Amsterdam doen burgemeester en wethouders jaarlijks mededeling aan de gemeenteraad over naleving van de kwaliteitscriteria. Uit de bijgevoegde Rapportage nulmeting kwaliteitscriteria 2.3 OD NZKG van december 2024 blijkt dat de OD NZKG aan vrijwel alle criteria voldoet. Waar dit niet of minder het geval is wordt verklaard waarom dit niet het geval is. Dit geldt bij cultuurhistorie of stedenbouw en inrichting openbare ruimte, met als verklaring dat deze taken niet bij de OD NZKG zijn ondergebracht. Groene wetgeving is niet belegd bij de OD NZKG en voor afvalwater (indirecte lozingen) geldt dat er voldoende kennis is, maar dat dit onvoldoende geclusterd is: de kennis van dit deskundigheidsgebied is belegd bij meerdere mensen, in plaats bij enkele personen.

Ad 4. In te stemmen met bijgevoegde raadsinformatiebrief waarmee de raad op de hoogte wordt gesteld van de Jaarrapportage 2024 gemeente Amsterdam, het Jaarbeeld 2024 Amsterdam en de Rapportage nulmeting Kwaliteitscriteria 2.3 OD NZKG 2024

Het Omgevingsbesluit verplicht tot het informeren van de gemeenteraad over de programmering en uitvoering van VTH-taken. Om deze reden wordt de Jaarrapportage 2024 Gemeente Amsterdam door middel van een raadsinformatiebrief ter kennisname naar de raadscommissie verzonden. De rapportages van de stadsdelen worden afzonderlijk aangeboden. Het jaarbeeld 2024 Amsterdam geeft een impressie van de taken die de OD NZKG voor Amsterdam uitvoert. Het is de eerste keer dat de OD NZKG een dergelijk jaarbeeld opstelt en is bedoeld om het werk van de OD NZKG beter bekend te maken, ook bij raadsleden.

Duurzaamheid

Niet van toepassing, omdat het gaat om de verslaglegging van uitgevoerde werkzaamheden namens en voor Amsterdam. De doelen op duurzaamheid spelen hierbij geen rol.

Participatie

N.v.t.

Financiële onderbouwing

Op grond van de Jaarrapportage 2024 Gemeente Amsterdam van de OD NZKG krijgt Amsterdam een bedrag terugbetaald over 2024 van 1.2 miljoen. Het voorlopige beeld is dat dit ook in 2025 het geval zal zijn. Het terug te ontvangen bedrag van 1,2 miljoen vloeit terug naar Programma 1.In de najaarsnota 2025 zal besloten worden op welke manier dit besteed gaat worden.

Communicatie

Binnen de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst. Na besluit in het college zal de Jaarrapportage, conform de verplichting uit de Wet gemeenschappelijke regelingen, op de ter kennisname lijst geplaatst worden van de relevante raadscommissies.

Buiten de gemeente

N.v.t.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2025-050908	College van B&W Voordracht (pdf)
AD2025-054371	2. Jaarrapportage UVO 2024 Amsterdam 130525 inclusief aanbiedingsbrief.pdf (pdf)
AD2025-054372	4. Rapportage Kwaliteitscriteria ODNZKG 2024 def.pdf (pdf)
AD2025-054373	3. Jaarbeeld 2024 editie Amsterdam.pdf (pdf)
AD2025-054374	1. RIB jaarverslag OD NZKG 2024 def.docx (msw12)
AD2025-054375	Advies (pdf)
AD2025-057740	B - 05 Getekende brief VN2025-011600.pdf (pdf)

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten